

Årsmelding for kulturminneprosjektet Stiftelsen Tollerodden 2021, Kirkestredet 9, Larvik.

Kjære venner av Tollerodden!

Livsminnedag for Colin Archer ble markert i bitende kulde og under koronarestriksjoner i 8. februar. 50 inviterte gjester koste seg i vintersol. På nettsidene våre er det lagt ut en film fra dagen med hilsener og hyllester over hans livsgjerning, C.A.s betydning for Larvik og hans engasjement for los og rednings-saken, og hans rolle i Norsk polarhistorie ble løftet fram av Fram-museet. Louis Jacoby leste også hans dikt som vi håper å få fram i Poesiparkens program.

Sommeren 2021 var preget av mange besøk som ønsket å gi liv til vår historiske havn Skottebrygga og Tollerodden for å vise fram de flytende kulturminnene som er å se i både nasjonale og utenlandske farvann. Flere er over 120 år gamle. Colin Archer konstruerte og bygde mer enn 200 båter på sitt verft på Tollerodden. RS 1 COLIN ARCHER som eies og drives av Norsk sjøfartsmuseum på Bygdøy prydet havnen i juli måned. Det er stor interesse for vårt igangsatte arbeid mot å virkeliggjøre et lærings- og kompetanse-senter med C.A.s unike arbeid for sjølsikre båter.

Kulturmiljøet på Tollerodden gratulerer Larvik Teater med dramatisering av en viktig del av Larvik bys historie. Det var en stor begivenhet for oss som har satset store penger i å restaurere «Krabbedammen» til bruk for store og små! Liv og røre i mer enn tre uker i Larviks «kulturminne-park» viser for en fantastisk plass parken er. **Archerspelet** ble høstens høydepunkt i parken Gode frivillige krefter gjør det umulige mulig. Ca 1.200 personer så forestillingen med mer enn 80 skuespillere. Velkommen igjen!

Prosjektet «**Nytt liv til vår egen kultur og historie**» skaper et kulturelt flerbrukshus og liv i Tollerodden-parken. Året 2021 har igjen vært et utfordrende år for Tollerodden. «Kulturminneparken» er et yndet sted for folk i alle aldre. Takk til Larvik kommune, Sparebankstiftelsen DNB, Stiftelsen UNI og mange besøkende på sommerkafeen som har stått oss bi. Arrangementer ble begrenset av Covid-19-restriksjoner. Innsatsen i dugnadsgjengen har holdt seg stabil med nødvendige vedlikeholdsoppgaver og ekstrainsats for å følge restriksjonene. Arbeidet med å plassere et mulig Colin Archer-senter og totalrenovering av husets sikkerhetssystemer har stått i fokus i perioden.

«-om å våge noe fullt ut og å ville det med fasthet...» F.Nansen

Ekstra takk til dere som besøker og oppmuntrer oss, gir innspill, og bruker fritid og kompetanse for å realisere restaureringen og skape nytt liv på Tollerodden. Ildsjelene står fremdeles på med stø kurs! Takk til dere alle, både offentlige og privat som støtter oppom kulturminnet Tollerodden.

*Hilde L. Lindhjem Borgir
Styreleder*

Juridisk ansvarlig: Stiftelsen Tollerodden. Organisasjonsnummer: 980 287 173.
Bankgiro: 1594.17.21130. www.tollerodden.no

Meldingen har to vedlegg: Regnskap med revisorerklæring, og gave- og dugnadsdokument.

1 Innledning

Stiftelsen Tollerodden har hatt restaurering og drift av Kirkestredet 9 i Larvik som sin hovedoppgave. Stiftelsen ble dannet i 1998/99 etter at Tolleroddens Venner hadde arbeidet fram en løsning sammen med Larvik kommune. Huset hadde over lengre tid stått tomt, og blitt et sted for husløse. I 2015 omdannet stiftelsen sitt formål til også å omhandle «det nærliggende kulturmiljøet», forankret i kulturminneloven.

Tollerodden er en av de mest interessante kulturhistoriske bygninger i Larvik med historie helt tilbake til 1600-tallet. Huset regnes som unikt i norsk sammenheng. Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) har gjennomført grundige undersøkelser i huset. Dette endte i en NIKU-rapport som la føringer for det antikvariske arbeidet. Fra 1999 til 2012 er det gjennomført en rekke delundersøkelser innen NIKUs arbeid med kunst og inventar. Dette styrker antakelsene både om husets opprinnelse, og også dekor og interiørers verdier.

Antakelser om at huset kan være et av Norges eldste gjenværende midtgangshus er styrket. NIKU mener å kunne dokumentere at husets tømmer er hogd vinteren 1667-68 og at husets første dekorerte barokkelementer, takdekoren i mellomstua (Barokkstua), er malt ca. 1670 (undersøkelser foretatt av NIKU i 2007/08).

1.1 Bakgrunn for prosjektet

I premissene for kommunestyrets vedtak i 1998 bemerkes det at huset og Tolleroddens park sammen skal utvikles til nytte og glede for allmennheten. (m reguleringsplan 1995/98). Dette premisset gir, slik stiftelsen ser det, en gjensidig forpliktelse og ansvar for en best mulig utvikling av huset og miljøet omkring. Dette fordrer en løpende dialog og et konstruktivt samarbeid mellom kommunen og stiftelsen, noe som synes godt i både hus og park.

Stiftelsen er en alminnelig stiftelse med et allmennyttig formål, og styret er valgt av Tolleroddens Venner og Larvik kommune. Ingen har personlig forretningsmessig utbytte av virksomheten. Alle bevilgninger/gaver og eventuelle overskudd av aktiviteter føres tilbake til kulturminnet og det nære kulturmiljøet. Det er et mål for stiftelsen å være lojal mot kulturminnets uttrykk, slik at det på sikt kan få en sunn og vital tilværelse og oppleves med historisk integritet.

Prosjektet finansieres i hovedsak gjennom private og offentlige bevilgninger, donasjoner, gaver og frivillig innsats, under fanen **vern gjennom bruk** og visjonen «Nytt liv til vår egen kultur og historie».

1.2 Prosjektets status og hovedprioriteringer

Prosjektet omhandler to hovedfaser og en innspurtsfase, fase III. Fase I, også kalt byggetrinn I, omhandler husets mellom- og sidebygg som er oppført i 1870. Restaurering og tekniske og driftsmessige investeringer ble ferdigstilt i 2003, og oppgradert i perioden 2019 til 2021.

Prosjektets hoveddel (fase II), som er planlagt å strekke seg over perioden 2004 til 2012/23, har fått betegnelsen «Det historiske huset». Det er utarbeidet flere dokumenter som omhandler Tolleroddens interiører, mennesker, og restaureringsbeskrivelser. Fase III er en slutfase for investeringer i struktur- og sikkerhetsarbeider samt det nærliggende kulturmiljøet. Stiftelsens styre har en helhetlig plan for restaureringen, og alle restaureringsresultater er rapportert løpende. Status i restaureringen, se punkt 4.1.

I perioden 2016-22 vil prosjektet omfatte tilbakeføring av Archer-familiens terrasserte hage mot restene etter det en gang så berømte verftet til Colin Archer retning Skottebrygga. Fullført i 2019/20/21. Kulturminnet Krabbedammen fra 1860-70-årene startet stiftelsen arbeidet med å restaurere/rehabiliterer i 2015. Krabbedammen er saltvannsbassenget i parken. I konstruktiv dialog med Larvik kommune er dammen restaurert høsten 2019 og våren 2020. For å styrke stiftelsens allmennyttige formål er første fase mot et

Colin Archer-senter i parken avsluttet. Fase II er igangsatt i 2019. RS 14 Stavanger er innkjøpt og midlertidig plassert i parken for bevaring og visning. Se punkt 3.3.

ARKIV OG DOKUMENTASJON: Det foregår et kontinuerlig arbeid med arkivering av tidligere saksbehandling og dokumenterte aktiviteter. Dette arbeidet fortsatte i hele 2021.

Løpende registrering og dokumentasjon av bygningsdeler som tas ned, lagres eller gjenbrukes; dette gjøres etter løpende vurdering av restaureringsansvarlig ved merking og bildedokumentasjon. Loftet er det området hvor bygningsarkivet utvikles.

Det utvikles en samlet restaureringslogg som er tilgjengelig elektronisk og i papirutgave i huset.

I 2014, 2015 og 2021 er husets inventarer registrert ved fotodokumentasjon, anskaffelsesverdi og gaveverdi, og vi har så langt som mulig identifisert gjenstandenes opprinnelse.

Stiftelsen har i perioden fortsatt arbeidet med å gi Tolleroddens interiører og kyststrandsone miljø og liv. Hovedvalgene vil gå i retning av at huset skal kunne fungere som en reise i stilhistorie og andre kulturelle opplevelser sammen med promotering og utleie av arealer i store deler av første og annen etasje. I 2015 startet arbeidet med å utvikle et større møtelokale i annen etasje. Fullført i 2021.

DOKUMENTASJON

Det har gjennom prosjektperioden utviklet seg en sterk interesse for å avsette økonomi og overskudd i form av kompetanse til å dokumentere Tollerodden-huset og parkens levde liv og historie. I 2018/20 ble hjemmesidene www.tollerodden.no revidert og oppdatert. Det er produsert flere filmer som oppsummerer prosjektet fram til 2019. I 2020/21 er det laget en kort pedagogisk film om RS 14 Stavanger til formidling for barn og unge. Disse ligger på www.tollerodden.no og er tilgjengelige på YouTube. Det er også gjennomført personintervjuer med sentrale personer som forteller om sitt frivillige og profesjonelle engasjement for å stille seg til rådighet for stiftelsens mål om å gi nytt liv til Tollerodden, huset og nærmiljøet. Alle intervjuene er gjennomført av journalist og filmskaper Erik Jacobsen. Styret har også engasjert Østlands-Postens tidligere redaktør Terje Svensen til å skrive utredningsheftet «Tollerodden - fra privat perle til folkets oase - hendelser og historier fra ca. 1921 til 1999» da stiftelsen ble dannet. Styret har selv vært redaksjonskomite.

DIALOG MED GRUNNEIER OG VERNEMYNDIGHETER. Husets nærområde vil Stiftelsen Tollerodden og Tolleroddens Venner videreutvikle sammen med kommunen til et område med kulturelle aktiviteter i vid forstand: Parken, badeplassen Tollerodden og et maritimt historisk senter. I det videre utviklingsarbeidet er målet å utvikle et Colin Archer-senter. Dette vil få en vesentlig plass i et slikt framtidsbilde. I beretningsperioden har vi fortsatt samarbeidet med Larvik kommune, Larvik Museum, Sjøfartsmuseets Venneforening, Larvik Havn, naboer og Frithjof II-miljøet. Et delprosjekt i dette samarbeidet er å videreutvikle den historiske havnen Skottebrygga og kulturminnet «C.A.-beddingen». Stiftelsen ser dette som et viktig arbeid for å sikre et helhetlig kulturmiljø i området etter kulturminnelovens føringer. Det overordnede målet for stiftelsen er å videreutvikle området ut fra en maritim historisk tilnærming.

NORDHAGEN, TUNET og OFFENTLIGE TOALETTER i Tollerodden-parken: Stiftelsen Tollerodden og Tolleroddens Venner har med midler fra «kaffekassa» gitt Larvik kommune et solid historisk konsept med tilbakeføring av et av Tolleroddens tidligere uthus (2009). Tunet har fått et løft med fontene av naturstein og rosebeplantning. I delprosjekt «tun» gjenstår to vesentlige elementer - inngang fra Kirkestredet til parken og utvikling av gata med belysning.

Rekonstruksjon av nordvesthagen medio 1800 ble fullført i 2019 og åpnet i 2020. Det er inngått en leieavtale med Larvik kommune om et avgrenset område som nå er tatt i bruk. Kontrakten med kommunen kan reforhandles i 2033. I tillegg til leieavtalen skal området sikre kulturmiljøet og kulturminnet og ta hensyn til allmennhetens interesser. Venneforeningen og stiftelsen har et løpende engasjement i å dokumentere parkens historie. Larvik kommune og stiftelsen restaurerte Krabbedammen (1850/1950) på bakgrunn av notatet Historisk grensesnitt «Fra lagune til badebasseng». Restaureringen gjennomført i 2019/20. **RESTAURERINGEN BLE SAMFINANSIERT.** Kommunen hadde prosjektledelsen og er eiere av anlegget.

1.3 Prosjektprosess, organisering og styringsform

Stiftelsen Tollerodden er prosjektets juridiske og ansvarlige enhet. Styret fungerer både som styre for virksomheten, og som styringsgruppe for prosjektets helhet og enkeltdeler.

Styret er et arbeidende styre som forbereder saker, administrerer og gjennomfører prosjektet. Det utbetales ikke styrehonorarer, men arbeidet registreres i gavedokumentet 2021.

Restaureringsansvarlig arkitekt fortsetter sitt arbeid i direkte dialog med stiftelsens styre. Per Thorstensen er registrert som ansvarlig søker etter plan- og bygningsloven for restaureringen i huset.

Prosjektet kjøper prosjektledelse og teknisk og håndverksmessig prosjekterings- og restaureringsfaglig kompetanse. Avtalene inngås med ulike personer og firmaer etter råd fra restaureringsansvarlig. Avtalene er tidsavgrenset. Styret har, på oppgavebestemt timebasis (styrevedtak sak 411/21), engasjert styreleders enmannsfirma til bla. nødvendig forberedelse av styresaker med oppfølging, søknader, rapportering til gavegivere, innhente anbud, kontraktinngåelser og utarbeide framdriftsplaner. Styreleder skal også gjennomføre vedtatte restaureringsplaner og organisere promoteringsaktiviteter som gir inntekter til driften og sikrer stiftelsens egenandeler i søknader om tilskudd og donasjoner.

En søker best mulig ressursutnyttelse. Prosjektet er komplisert og må på flere områder profesjonaliseres for å fylle vedtektens utvidede formål (se punkt 3.1 og vedlegg I). Dette gjelder også deler av driften og styrets ansvar for sikkerheten til de personene som ferdes i huset.

Styret oppnevnte i 2008 en **hus- og arrangementskomité** som holder tråden i prosjektet «hus i bruk under restaurering». I huskomiteen er det oppnevnt personer fra både Tolleroddens Venner og Stiftelsen Tollerodden. I huskomiteen sitter Ellen Midtvik, Kari Haagenzen, Oddrun Thorstensen og Hilde Borgir. Komiteen fortsatte sitt arbeid i hele 2021 med stort merarbeid pga Covid-19-restriksjoner. I 2016 ble det opprettet en **hagegledekomité**. Komiteen ivaretar og utvikler de nære hagearealene som stiftelsen har ansvar for. I denne komiteen sitter Bente Skaatan, Liv Bråthen, Torhild Utklev og Hilde Borgir. I 2020 ble det også etablert en **utviklingsgruppe/arbeidsgruppe** for et framtidig Colin Archer-senter (styresak 367/19) Medlemmer: Morten Pedersen (TV), Tove Seierstad, Finn Mørch Andersen og Hilde Borgir (ST). Samme gruppe har arbeidet i hele 2021.

2 Hovedbidragsyttere 2021, finansieringssituasjonen og immaterielle verdier

Prosjektet finansieres i hovedsak ved at stiftelsen søker legater, stiftelser, private og offentlige utlyste midler til kulturelle formål og kulturvernformål. Styret har fortsatt finansieringsarbeidet som en av sine hovedprioriteter. Målet om partsfinansiering (privat, offentlig og kommunal) i statlige fond har vært en av prosjektets mest kritiske faktorer da vi ikke har kommunale varige garantier. I 2007-16 og 2016-21 er prosjektet lagt inn i kommunens langtidsbudsjett for kommunestyreperioden. Dette gir en stødig basisfinansiering og forutsigbarhet for styrets finansieringsarbeid. Egeninnsatsen på vel 30 prosent, tjuende år på rad, viser prosjektets soliditet. I budsjettvedtaket i Larvik kommunestyre ble det vedtatt å støtte Stiftelsen Tollerodden med kr 500 000,- fra 2016 og framover. Dette ga en umiddelbar virkning i finansieringsarbeidet. Sammen med den stabile frivilligheten ble det full innfrielse fra private gavefond, Stiftelsen UNI og Sparebankstiftelsen DNB. Disse gavene har vesentlig betydning for tiltak og aktiviteter i 2016 til 2021. At kommunen viser unik interesse, er av avgjørende betydning for annet finansieringsarbeid. Solide donasjoner fra Sparebankstiftelsen DNB og Stiftelsen UNI, som er aktører i det private markedet, har med sine bevilgninger i 2007/08 og 2002/14/16/18/20 gitt finansieringen av restaureringen og investeringer i det nære kulturmiljøet gode økonomiske vilkår fram til 2021. Vestfold fylkeskommune har støttet opp om enkelte viktige antikvariske arbeider etter søknad. Etter ny fylkeskommunestruktur har ikke vårt kulturminneprosjekt blitt prioritert av den «nye» fylkeskommunen. Overskuddet etter en «strategisk opptrappingsplan» for promotering via dugnad kunne også i 2021 gitt gode inntekter til målet om å sikre andelen egeninnsatsmidler og dekket alle løpende driftsutgifter. Stiftelsens styre har fått innvilget ca. 50 % av årets tapte inntekter via regjeringens krisepakker i forhold til vår drift i 2019. I beretningsperioden fikk Tollerodden en privat donasjon fra Anders Jahres Humanitære stiftelse for å starte arbeid med sikring og restaurering av C.A.s bedding.

En stabil promoteringsaktivitet (dugnadbasert) sikrer husets drift. Et gjennomsnitt av de fire siste driftsårene viser at de faste driftskostnadene samt basisvedlikehold utgjør ca. kr 450 000 per år. C.A.-senter-ideen ble støttet av kommunestyret/kulturmidler med kr 300 000 til videre utvikling. Milepælsrapport ble levert sammen med årsmelding for 2020 i april 2021.

Immaterielle verdier: Vi sprer kulturminnegleder!

I et prosjekt som dette er de immaterielle verdiene av stor betydning, ikke minst for å holde motivasjon og arbeidsglede oppe. Vi takker for alle gode ord og sprer dem gjerne.

Sparebankstiftelsen DNB har gitt restaureringsprosjektet gjentatte donasjoner. Tilsagnsbrevet sier *"... Dette gjør vi fordi vi oppfatter prosjektet som svært bra drevet og som en oppmuntring til en imponerende dugnadsgjeng. Vi ser at det er viktig med kontinuitet i restaureringsarbeidet, og gjør derfor et sjeldent vedtak ved å bevilge ytterligere midler til et prosjekt vi tidligere har vært inne med betydelige midler i."*

Takk også for de mange brukerne som velger Tollerodden til sine selskaper, minnestunder, ledermøter, firmabegivenheter og andre arrangementer. De mange godord gjennom året i gjesteboka kan ikke måles i penger! Det er å håpe at våre gjester og brukere finner veien tilbake til Tollerodden når Covid-19-situasjonen bedrer seg!

2.1 Egenkapital

I tråd med revisors anbefalinger føres regnskapet slik at egenkapitalen framkommer direkte. Egenkapitalen er i perioden endret fra kr 27 767 828 til kr 29 175 131, se regnskapsførte investeringer og bruk av egenkapital til C.A.-senter fase 1 (vedlegg II) samt note om avsetninger til ikke påbegynte prosjekter. I tillegg er dokumentert egeninnsats i perioden i form av dugnadsarbeid og gaver på kr 1 261 210, herav ikke regnskapsført verdi kr 1 130 762 (se vedlegg I). Tollerodden bygningens anskaffelseskost er økt med kr 188 210 i perioden til kr 25 586 966.

2.2 Dugnad og gaver

Stiftelsen har mottatt en rekke mindre gaver fra enkeltpersoner, bla. testamentariske gaver, båregaver og gaver fra små og mellomstore bedrifter. Gavene er gitt i forbindelse med rådgivning, administrasjon, utført profesjonelt arbeid, betydelige rabatter og rene materielle gaver. Tolleroddens Venner har også i denne beretningsperioden bidratt med stabil og verdifull dugnadsinnsats med 2 896 timer.

Dugnadstimenes verdi er satt til kr 200 pr. time. Dette er i tråd med det offentliges verditilråding for egeninnsats (se vedlegg I).

Det har vært utført daglig tilsyn med huset, enten av Per Thorstensen eller Hilde Borgir. Tilsyn med RS 14 Stavanger utføres i hovedsak av nestleder Finn Mørch Andersen.

I 2021 tildelte Stiftelsen UNI en betydelig sum til oppgradering brannvarslingssystemene i hus, RS14 teltet og i kommunens uthus.

3 Stiftelsens styre

Styret består av fem representanter og to varamedlemmer. Larvik kommunes representant velges for kommunestyreperioden. De øvrige medlemmene velges for to år (§ 4 i stiftelsens vedtekter). Stiftelsesloven trådte i kraft 1. januar 2005 og er vårt viktigste styringsverktøy. Stiftelsestilsynet godkjente våre reviderte vedtekter 10.09.2015 etter en godkjenning av kommunestyret som er stiftelsens oppretter.

Styrets sammensetning i 2021

Leder:	Hilde L. Lindhjem Borgir (01.08.2020-22)
Nestleder	Finn Mørch Andersen (01.08.19-01.08.21)

Styremedlem/sekretær	Ingjerd Beate Nyhus Larsen (01.05.2020-22)
Styremedlem:	Øyvind Bakken (01.05.2019-21)
Styremedlem	Turid Løsnes, Larvik kommune (kommunestyreperioden)

1. varamedlem Tove Merete Seierstad (01.08.2020-21)

2. varamedlem Ole Henrik Eftedal (01.08.2020-21)

Personlig varamedlem Turid Bergene, Larvik kommune.

Regnskapsfører: Regnskapskontoret Torstrands Torg.

Revisor: Ernst & Young ved statsautorisert revisor Hans Georg Skuggedal.

Alle protokoller er signerte og oversendes revisor løpende for revisjon.

3.1 Styrets arbeid og fullmakter

Stiftelsens formål og oppgaver er nedfelt i vedtektene:

Stiftelsens formål er bevaring, restaurering, vedlikehold og drift av bygningen Kirkestredet 9, samt det nærliggende kulturmiljøet.

Bygningen og det nærliggende kulturmiljøet skal i hovedsak brukes til kultur - og kulturelatert virksomhet rettet mot allmennheten.

§ 5: Styrets oppgaver: Styret har ansvar for å drive stiftelsen i henhold til stiftelsens formål og lov om stiftelser m.m. av 23. mai 1980 (revidert i 2009).

For øvrig skal styret:

Forvalte eiendommen i samsvar med stiftelsens formål.

Vedta budsjett for driften.

Fastsette regler og priser for utleie og avgjøre fordeling av leiearealene.

Føre regnskap over stiftelsens eiendeler og gjeld, inntekter og utgifter.

Engasjere personell og gi instruks for deres arbeid.

I 2021 har styret i Stiftelsen Tollerodden hatt 6 møter (nummerert 107, 108, 109, 110, 111, 112). Saksnr. 403 til 423, dvs 20 saker.

Vedtaksprotokollene har faste poster med referater utsendt i mellomperioden, referatsaker framlagt i møter og «hus i bruk (promoteringsoversikt)».

Stiftelsen Tollerodden er et arbeidende styre som saksforbereder, behandler og følger opp sakene selv. Det er ingen ansatte, men stiftelsens styre kjøper tjenester etter behov på timebasis. Administrasjon utføres av styreleder, nestleder og sekretær.

Stiftelsen har i perioden hatt minimalt med administrasjonsutgifter. Det betales ikke ut styrehonorarer.

Styrearbeidet registreres som gave, pr time kr 300,-. Varmedlemmer deltar på alle møter. Stiftelsen har journalført dokumenter fra nr 8200 til 8256, dvs 56 dokumenter i 2021. Stiftelsens regnskapsføring bruker EHF-fakturering som gjør at antall journalnummer reduseres og regnskapsføringen forenkles. Regnskapsførte bilag regnes journalført. De får ikke egne numre.

Stiftelsen har ingen daglig leder, men de daglige lederoppgavene utføres av stiftelsens styreleder Hilde Borgir vederlagsfritt, som gave og som dugnadsarbeid. Styret har bestilt bestemte oppgaver av Hilde Borgir som er honorert over hennes enmannsfirma LOOK OUT. I beretningsperioden utgjør dette 218 timer som utgjør kr 198 380 eks mva.

Firmagave 2021 ført i fakturaer er 128 timer verdsatt til kr 500 pr time. 140 timer administrasjon, vedlikehold og tilsyn med hus og eiendom.

3.2 Styret har behandlet 20 saker, her nevnes noen:

Årsberetning og regnskap 2020, dugnadsdokument 2020 og «hus i bruk» våren og sommeren 2020. Styreleders ansvar og plikter, Prosjektorganisering og administrasjon 2021. Budsjett 2021, «Nytt liv til vår maritime historie» - bevaring av Colin Archers viktigste arbeider for allmennheten og kommende generasjoner. Søknad til skatteetaten om Bindende forhåndstilsagn BFU ved eventuell bygging av et senter (SANDS Advokater påbegynt i 2020). Økonomiske tap i forbindelse med myndighetenes forskrift om smittevernstiltak 2021. Markering av Colin Archers livsminnedag gjennomført 21. februar. Forprosjekt Colin Archer-senter fase I: status i arbeidet november. Koronasituasjonen og konsekvenser for allmennnyttige tiltak, sommeråpen kafé med guidede turer i huset. Prioritert vedlikehold og restaurering 2021. Fornyet søknad til Larvik kommune om støtte til drift og vedlikehold av huset. Utviklingsgruppe CA-senter oppstart av fase II - markedsføring av prosjektet og finansiering. Prosjekt bedding, prosjekt forarbeider Finn Christiansen engasjeres. «Blått skilt» - en hedersbevisning fra Larvik historielag. Kommunestyrets vedtak om videre arbeid med Colin Archer senteret - fremme planinitiativ.. Strømsstøtte til Larvik Teater. Møte med kommunedirektøren om videre drift og vedlikehold av huset. Tollerodden og VI350 - jubileumsprogram.

3.3 Strategi og handlingsplan: Colin Archer-senter, oppstart fase II

Styrets utviklingsgruppe/arbeidsgruppe består av Finn Mørch Andersen, Tove Merete Seierstad, Morten Pettersen, tidvis Øyvind Bakken, og Hilde Borgir. Opprettet i 2019. I beretningsperioden har gruppen hatt 26 møter. Det føres referat fra møtene til internt bruk.

Kulturmidler fra Larvik kommune i 2021 på kr 300 000.- går inn i helhetsplanen med utvikling av Colin Archer-senteret. Både «vernebygg» og pedagogisk innhold er bærebjelker i arbeidet.

RS 14 Stavanger står i parken til bevaring og visning. I perioden har det blitt gjennomført vedlikehold og sikring av båt og telt. Det er tilrettelagt og gjennomført visninger i sommerperioden. Interessen har vært stor. Det har også vært mange tilreisende fra både inn- og utland. Seks seilende Colin Archer-skøyter med fullt mannskap har besøkt prosjektet. Filmen RS14 Stavanger ble lagt ut på You Tube 2021. Den er sett 1200 ganger i perioden. Utviklingsgruppen har i perioden arbeid kontinuerlig med grunnlagsmateriale for lokalisering med mulig realisering av Colin Archer-senteret. Kommunestyrets vedtak i juni og oktober har gitt en retning som stiftelsen og gruppen arbeider videre med. Hele gruppen har deltatt i et samarbeid med seniorrådgiver i Larvik kommune Ellen Devold i et matrisesamarbeid om mulig plassering av senteret i parken. Utgangspunktet som ble framlagt for kommunestyret, var seks mulige plasseringer som endte med to. Kommunestyret anbefalte Stiftelsen Tollerodden å fremme planinitiativ for etablering av Colin Archer-senter. «I planarbeidet utredes inntil to alternativ: For fulle seil I og For fulle seil II.» for etablering av Colin Archer-senter i parken. Gruppen rapporterer løpende til styret som vedtar videre framdrift i saken. Kunnskapsinnhenting om både bevaring av fartøy på land og mulige pedagogiske konsepter for formidling pågår kontinuerlig. Som ledd i å kunne vise håndverkets metoder har Hardanger Fartøyvernssenter laget en statusrapport på losbåten Straaholmen som er i Vestfoldmuseenes bevaring. Oppdraget er bestilt av Stiftelsen Tollerodden. Samarbeidet med designarkitekt Niels Torp fortsetter. I siste del av perioden har gruppen prioritert å forberede arbeidet med planprosessen og har valgt å engasjere en lokal reguleringsarkitekt. Arbeidet med fase II med hovedfokus plassering av et senter og formidlingskonsepter fortsetter i 2022. I perioden er også arbeidet med å sikre og restaurere Colin Archers bedding påbegynt.

3.4 Promotering, kulturelle og pedagogiske aktiviteter

Styrets arbeid med promotering har ført til inntektsbringende arrangementer med stort innslag av dugnad i regi av Tolleroddens Venner: St. Hans-aften 23. juni 2021 ble avlyst pga Covid-19-restriksjoner sammen med all annen promoteringsvirksomhet våren 2021. Likevel lyktes vi i å ha sommerkafé og åpent hus med meget begrensende aktiviteter og servering på tunet i hele juli. Marys trio med Per Thorstensen i spissen holdt fire konserter ute med fulle covid-19-restriksjoner. På tross av restriksjoner gjennomførte guidegruppen «kulturskrinet» for 556 femteklassinger sammen med Vestfoldmuseene. Vi 350, Larvik kommunes 350 års jubileum ble ikke helt som planlagt. Sammen med Frithjofs venner og Vestfoldmuseene ble Colin Archer

havnefestival gjennomført. Stiftelsen ved leder holdt hovedforedrag om Colin Archer og utvikling av et mulig Colin Archer. Foredraget ble tatt opp og strimet som en del av jubileums dokumentasjonsgrunnlag i Vi 350. Archerspelet i regi av Larvik Teater trakk 1200 publikummere til parken i dagene 12-15 august. «Musikkspelet» viser en periode i familien Archers tid i Larvik. Kafeen var åpen alle fire kveldene. I jubileumshelgen i september hadde Tollerodden åpent hus og båt med kafe og konserter på tunet. Julegrantenningen gikk også som planlagt. En stor takk til Larvik veterankorps for musikkstøtte til allsangen. Ellers ble det gjennomført fire konfirmasjoner og noen private selskaper ut over høsten med redusert antall gjester. Det ble loggført 2.036 personer på guidede besøk i huset inklusiv kulturskrinet og 454 besøk i «RS 14 Stavanger- hallen». Huset ble «stengt ned» medio desember av hensyn til strømprisene!

3.5 Antikvariske og tekniske kontrollarbeider

De antikvariske kontrollarbeidene blir utført fortløpende av restaureringskonsulent og arkitekt Finn Christiansen, Porsgrunn. Tekniske og bygningsmessige kontroller blir utført i samarbeid med Per Thorstensen, Finn Mørch Andersen og Hilde Borgir. Deler av arbeidet er honorert som næringsinntekt. Det er også inngått årskontrollkontrakter innen VVS, brannsikring/overvåking og el-systemet.

3.6 Pressedekning og markedsføring av prosjektet

Markedsføring, besøk på nettsiden www.tollerodden.no og allmenn pressedekning er som regel knyttet til aktiviteter og arrangementer.

I disse koronatider har styret satset sterkt på å dokumentere og markedsføre Tollerodden og parkens historie med de to heftene: «Colin Archer - Den verdenskjente båtkonstruktøren fra Tollerodden» og «Tollerodden - fra privat prakt til folkets oase - hendelser og historier 1921-1999» ved journalist/skribent Terje Svendsen. Heftene er trykt i nytt opplag og selger godt både på nettsider og på kafeen. Oppslutningen om denne historiske kunnskapsbasen har hatt et godt landsdekkende nedslagsfelt. I anledning livsminnedagen Colin Archer - mannen som lever videre 100 år etter sin død - fikk god pressedekning i flere lokalaviser langs norskekysten, i Østlands-Posten og med god dekning i NRK på både radio og TV. Kortfilm ble laget av Erik Jacobsen og publisert på våre nettsider.

Lokale oppslag om avlysninger og flyttinger av arrangement har dominert ØP i beretningsperioden. Debatten om plassering av et senter på kommunal grunn i sjøfronten der båtbyggingen skjedde, fortsatte i hele perioden. Mange synspunkter og meninger framkom i ØPs spalter og på sosiale medier i forbindelse med formannskapets og kommunestyrets behandling i juni og oktober. I bladet «Redningsmagasinet» nr 2, 2021, er det en dybdeartikkel over 3 sider «Lenge leve Colin», en god støtte til et Colin Archer-senter av nasjonal og internasjonal verdi.

Østlands-Posten ga god plass til debatten om plassering ut over sommeren under flere titler, bla «Beklager, dette er ikke til framtidens beste i Larvik», «Ensidig om Colin Archer installasjon fra ØPs nyhetsredaktør», «Colin Archer-senter, en takk», «Endelig greide vi å være litt kjappe», ordfører Erik Bringedal som uttrykker stor entusiasme for senteret. Under tittelen «Dette kan bli Larviks Tønsberg brygge» - utvikling av Skottebrygga, «Folkets favoritter langs fjorden» - rekreasjonsområde indre havn». Årets begivenhet i parken ga flere titler under headingen Archerspelet». «Båtbyggeren som ville samle folket» og «Et fullsatt amfi forelsket seg i Julia» - stor suksess for Larvik Teater. Det legges jevnlig ut nyheter på Facebook og www.tollerodden.no, bla styrets kronikk «Colin Archer-senter vil styrke Larviks identitet og vitalisere gamlebyen».

4 Prosjekterings- og restaureringsplaner

Status prosjektering: I Tolder Kjærulfs sengekammer er de viktigste delene av arbeidet gjennomført. Konservering av himling, rekonstruksjon av veggklede anno 1730, maling og belistning. Takstene fra 1730 gir et unikt utgangspunkt for å visualisere Tolder Kjærulfs sengekammer. Det arbeides kontinuerlig med en så tidsriktig innredning som mulig. Det er kjøpt inn to autentiske elementer, en rottingstol fra ca. 1730 og et senbarokk speil med gullramme. I beretningsperioden ble det arbeidet videre med en replika av Tolder Kjærulfs

«borgerseng». Trearbeidet ble utført av Lorentzens Trevare. Ved stor dugnadsinnsats ble håndsydde draperier i fransk blå silke montert etter maling. Resterende dekor ble utført i 2021.

Restaurerings- og rekonstruksjonsarbeidet i annen etasje er ferdigstilt i 2020. Det er utarbeidet et kostnadsoverslag over investeringsbehov i delprosjekt «inngangen fra Kirkestredet».

Arbeidet med sikring er påbegynt i 2020 (tyverisikring, alarmsystemer, kameraovervåking med oppdaterte plantegninger), en helhetlig gjennomgang er gjennomført, og medfinansiering fra Stiftelsen UNI. Arbeidet er fullført i 2021.

Utvendige restaureringsbehov og vedlikehold av nordvestvegg og veranda ble utredet og styrebehandlet etter innspill fra restaureringsansvarlig våren 2020. Arbeidene ble ferdigstilt i 2021.

I perioden startet også arbeidet med å restaurere gammelhusets kjellergulv med kulestein og leire fra sjøbunn med skjellsand. Arbeidet ledes av Per Thorstensen og fortsetter i 2022.

En total revisjon av brannmeldersystemet med ny trådløs brannsentral samt nye antenner til overvåking ble fullført i 2021. Disse dekker hele huset (4 etasjer), uthus og båthallen til RS14. Det er også montert «panikklyskastere» over tun og uthus.

4.1 Restaureringsarbeidets framdrift

Internett og nye dataanlegg

Det er lagt inn et heldekkende nettsystem til bruk i hele huset og uteområdene, levert av EM Solution AS, Larvik. Det er lagt nye datakabler til andre etasje. Huset har fått utvendig fotoovervåking knyttet til det tekniske anlegget.

Innredning rom 104 Sengekammer

Det gjenstår innredning av tolderens sengekammer. Arbeidet er påbegynt, se p. 4.

Husets annen etasje. Arbeidene med å restaurere og ferdigstille husets annen etasje er fullført i 20/21.

Innredningsarbeid i møterom og grupperom er ferdig. Sluttrapport og regnskap til Stiftelsen UNI, Vestfold Fylkeskommune, Sparebankstiftelsen DNB og Miljøverndepartementet er levert.

På sørsiden: Planene om mur og rampe for handicapinngangen til Marys stue og nedgang fra Kirkestredet er klare. Planen er under revisjon og settes i gang tidligst i 2022. Arealet er også ankomst til friområdet.

Krabbedammen, se punkt 1.2, siste avsnitt

Utvendig vedlikehold

I 2021 var det 10 år siden «det historiske huset» (grå del) ble malt. Hele det «historiske huset» er malt to-tre ganger med linoljemaling fra Ottosson. Vinduene er re-malt med Jotun dør- og vindusmaling.

«Ny-fløyen» fra 1870 (den hvite) er planlagt vedlikeholdt i 2022/23. Etter 20 års drift av ny-fløyen er det behov for å oppgradere fløyens ventilasjonsanlegg.

5. Samarbeidspartnere

I meldingsperioden har samarbeidet mellom Vestfoldmuseene, stiftelsen og venneforeningen til Frithjof II, Larvik Sjømannsforening, Foreningen Larvik sjøfartsmuseum Larvik Bys Vel, Tolleroddens Venner, Redningsselskapets sekretariat, Opplev Larvik, Larvik Turistforening, Teaterhuset Munken med Larvik Barne- og ungdomsteater, Larvik Teaterforening, Marys jasstrio, Bratsberg Amt Jazzorkester, Larvik kommune - kulturetaten og plan- og byggesak, Frammuseet, Poesiparken, Norsk Folkemuseum, Kunst- og industrimuseet i Oslo, Nordiska Museet i Stockholm, Larvik Teaterforening og Larvik Barokk vært av meget stor verdi.

Synergien av samarbeidet mellom ulike aktører er av vesentlig betydning for miljøet rundt prosjektet, og for å gi prosjektet en lokal, regional og nasjonal forankring.

6. Økonomi og økt egenkapital i perioden 2000-2021

År	egenkapital	økt egenkapital	dok. egeninnsats
2000-2002	kr 3 352 617	kr 2 245 294	kr 851 448
2003	kr 4 736 819	kr 1 384 202	kr 724 781
2004	kr 6 099 991	kr 1 363 172	kr 670 913
2005	kr 10 002 892	kr 3 902 901	kr 801 379
2006	kr 10 731 996	kr 729 194	kr 878 483
2007	kr 12 792 466	kr 2 060 574	kr 900 350
2008	kr 14 155 656	kr 1 363 190	kr 886 968
2009	kr 15 369 764	kr 1 214 108	kr 1 010 901
2010	kr 17 748 942	kr 2 379 178	kr 1 025 505
2011	kr 18 674 433	kr 813 609	kr 897 027
2012	kr 19 996 521	kr 1 356 487	kr 966 290
2013	kr 21 024 693	kr 1 028 172	kr 834 630
2014	kr 22 361 636	kr 1 336 943	kr 1 104 845
2015	kr 23 086 261	kr 724 625	kr 941 484
2016	kr 26 436 843	kr 3 180 649	kr 975 111
2017	kr 26 885 142	kr 448 299	kr 733 040
2018	kr 28 469 278	kr 1 650 972	kr 937 552
2019	kr 29 046 539	kr 450 158	kr 1 026 950
2020	kr 28 033 182	ned kr 1 013 358*	kr 1 130 705
2021	kr 29 175 131	kr 141 949	kr 1 065 500
		Totalt	kr 16 5000 362

Egeninnsatsen i 2021 er dugnad samt ikke regnskapsførte gaver kr 1 065 500, verdi totalt fra 2000-2021, kr 17 565 862.

6.1 Prosessøkonomi

Et så stort prosjekt, som i vesentlig grad lever av frivillighet, vederlagsfri profesjonell innsats, søknader, ventetid på mulige bevilgninger og ikke-bevilgninger, krever et skarpt søkelys på likviditetsstrømmen. Uten Larvik kommunes «frie» midler ville likviditetssituasjonen blitt uholdbar fordi andre bevilgninger og gaver henger nøye sammen med Larvik kommunes interesser i kulturminnet. Solide midler fra Larvik kommune, Sparebankstiftelsen DNB og Stiftelsen UNI ved beregningsperiodens slutt, uttak 2017/18/21, sammen med en konsolidert gjeng av ildsjeler, gjør at de planlagte arbeidene inne og ute, samt Colin Archer-senter, fase II, fortsetter.

Prosjektet har i perioden ikke faste ansatte, heller ikke en daglig leder eller vaktmester, og har dermed minimale arbeidsgiverforpliktelser. Det er også gitt solid støtte fra lokale bedrifter i perioden. De fleste tjenester er kjøpt på timebasis.

Regnskapet er revidert av E & Y og funnet i orden. Ved årsskiftet har stiftelsen omløpsmidler på kr 3 518 165.

*(Donasjon til Larvik kommune kr 1,1 mill fra Stiftelsen Tolleroddens er overført i 2020 - restaurering av Krabbedammen.) Nettoinntektene på temporære promoteringsaktiviteter og temporære leieinntekter er ført som inntekter inklusiv kompensasjon for inntektsbortfall i forbindelse med Covid-19-restriksjonene.

Årets overskudd legges i sin helhet inn i Stiftelsens videre arbeid i tråd med vedtektene og Stiftelseslovens føringer. Inntekter pga Covid-19-refusjoner har sitt grunnlag resultat 2019.

Stiftelsen Tolleroddens årsmelding
11 sider
Vedlegg: Revidert årsregnskap med gave- og egeninnsatsdokument

Larvik, 25. mai 2022

Hilde L. Lindhjem Borgir

Hilde L. Lindhjem Borgir
leder

Finn Mørch Andersen
Finn Mørch Andersen
nestleder

Øyvind Bakken
Øyvind Bakken
styremedlem

Ingjerd Beate Nyhus Larsen
Ingjerd Beate Nyhus Larsen
styremedlem og sekretær

Turid Løsnæs
Turid Løsnæs
styremedlem

KULTURMINNEPROSJEKT TOLLERODDEN I LARVIK - INNSATSVURDERING, reell

2021 Etter regnskap, egeninnsatsdokument og bevilgede midler

Offentlige tilskudd Larvik komme, Vestfold f.k.
 Norsk Kulturminnefond, Riksantikvaren, spillemidler,
 private bidrag, bl.a. Stiftelsen UNI, Sparebankstiftelsen
 DNB, Tolleroddens Venner og overskudd promotering.
 Egeninnsats, dugnad, gaver, ikke regnskapsført, men
 dokumentert

kr	12 500 000,00
kr	22 346 000,00
kr	16 500 000,00

Sum bidrag/investert 2001 – 2021, tilnærmet

kr 51 346 000,00

